

Popiersie Hipolita Wawelberga

Przed Państwem popiersie Hipolita Wawelberga. Wykonane zostało przez Leona Kranca, który od 1913 roku kierował Odlewnią Artystyczną i Fabryką Brązów i Mebli Styłowych. Firma przechodziła liczne przeobrażenia i była czynna aż do II Wojny światowej. Słynęła przede wszystkim z odlewów rzeźbiarskich, a wśród jej klientów znaleźli się tacy artyści, jak: Henryk Kuna, Xawery Dunikowski czy Konstanty Laszczka.

Prezentowane popiersie wykonane wg projektu Józefa Mojżesza Gabowicza, wyróżnia się realistycznym oddaniem szczegółów.

Hipolit Wawelberg, wywodził się z ubogiej rodziny wyznania mojżeszowego. Jego dziad był tragarzem ulicznym, natomiast ojciec założył mały kantor, który dzięki pracowitości i sprzyjającym okolicznościom przekształcony został w dom bankowy. Hipolit brał udział w powstaniu styczniowym, a po jego upadku został wysłany przez ojca na studia do Akademii Handlowej w Berlinie. Następne lata spędził w Petersburgu, kierując filią rodzinnego interesu. Po śmierci ojca w 1891 roku, przejął pełny zakres prac.

Hipolit Wawelberg to jeden z najbogatszych Polaków 2 połowy XIX wieku, ale także filantrop, szczególnie zasłużony dla Warszawy. Najbardziej znanym jego przedsięwzięciem jest Kolonia Wawelberga – zespół tanich domów mieszkalnych dla robotników przy ulicy Górczewskiej i ulicy Wawelberga. Kolonia stanowiła przykład zupełnie nowego podejścia do architektury i polityki społecznej. Budynki wyposażono w bieżącą wodę i toalety. Dodatkowo, na terenie osiedla działały: pralnia, ochronka i klub dla mieszkańców.

Wawelberg znany był także z licznych dotacji na rzecz najbiedniejszej ludności. Wspierał leczenie gruźlików, zapewniał stypendia dla młodzieży polskiej studiującej w Rosji i finansował koszerne kuchnie dla ubogich Żydów. Warto zwrócić uwagę, że w czasie pogrzebu swojej żony, Ludwiki, prosił, żeby zamiast kwiatów, składać datki na Towarzystwo Kolonii Letnich dla dzieci z rodzin robotniczych. Był też fundatorem szkoły technicznej, i współzałożycielem Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie. Wspierał prasę i publikacje literatury polskiej.

Jego działalność opierała się na budowaniu zgodnych relacji między ludnością polską i żydowską.

Zmarł w 1901 roku i został pochowany obok swojej żony na warszawskim cmentarzu żydowskim przy ulicy Okopowej. Fundacja Tanich Mieszkań Hipolita i Ludwiki działała jednak dalej. W latach 20. XX wieku, dzięki tej Fundacji zbudowano kolejny zespół budynków mieszkalnych przy ul Ludwiki – tym razem przeznaczony dla ubogiej inteligencji.